

9. SINIF

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

TAM İZLEME KİTABI

27. HAFTA

DİLİN ZENGİNLİĞİ - DİLİN ZENGİNLİĞİ - DİLİN ZENGİNLİĞİ

ROMAN - ROMAN - ROMAN
YAPISI/ANLATICI BAKIŞ AÇISI

Adı :

Numara :

Doğru :

Yanlış :

Soyadı :

Sınıf :

Net :

ÖĞRENCİ NO

0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9

YANITLAR

01	A	B	C	D	E
02	A	B	C	D	E
03	A	B	C	D	E
04	A	B	C	D	E
05	A	B	C	D	E
06	A	B	C	D	E
07	A	B	C	D	E
08	A	B	C	D	E
09	A	B	C	D	E
10	A	B	C	D	E
11	A	B	C	D	E
12	A	B	C	D	E
13	A	B	C	D	E
14	A	B	C	D	E
15	A	B	C	D	E
16	A	B	C	D	E
17	A	B	C	D	E
18	A	B	C	D	E
19	A	B	C	D	E
20	A	B	C	D	E
21	A	B	C	D	E
22	A	B	C	D	E
23	A	B	C	D	E
24	A	B	C	D	E
25	A	B	C	D	E
26	A	B	C	D	E
27	A	B	C	D	E
28	A	B	C	D	E
29	A	B	C	D	E
30	A	B	C	D	E

Adı :

Soyadı :

Tam Okul uygulamasını kullanarak optik formları okutabilir, sonuçlarınızı değerlendirebilir ve video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

Aynı zamanda **Eğitim Vadisi Mobil** uygulamasını indirerek de video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

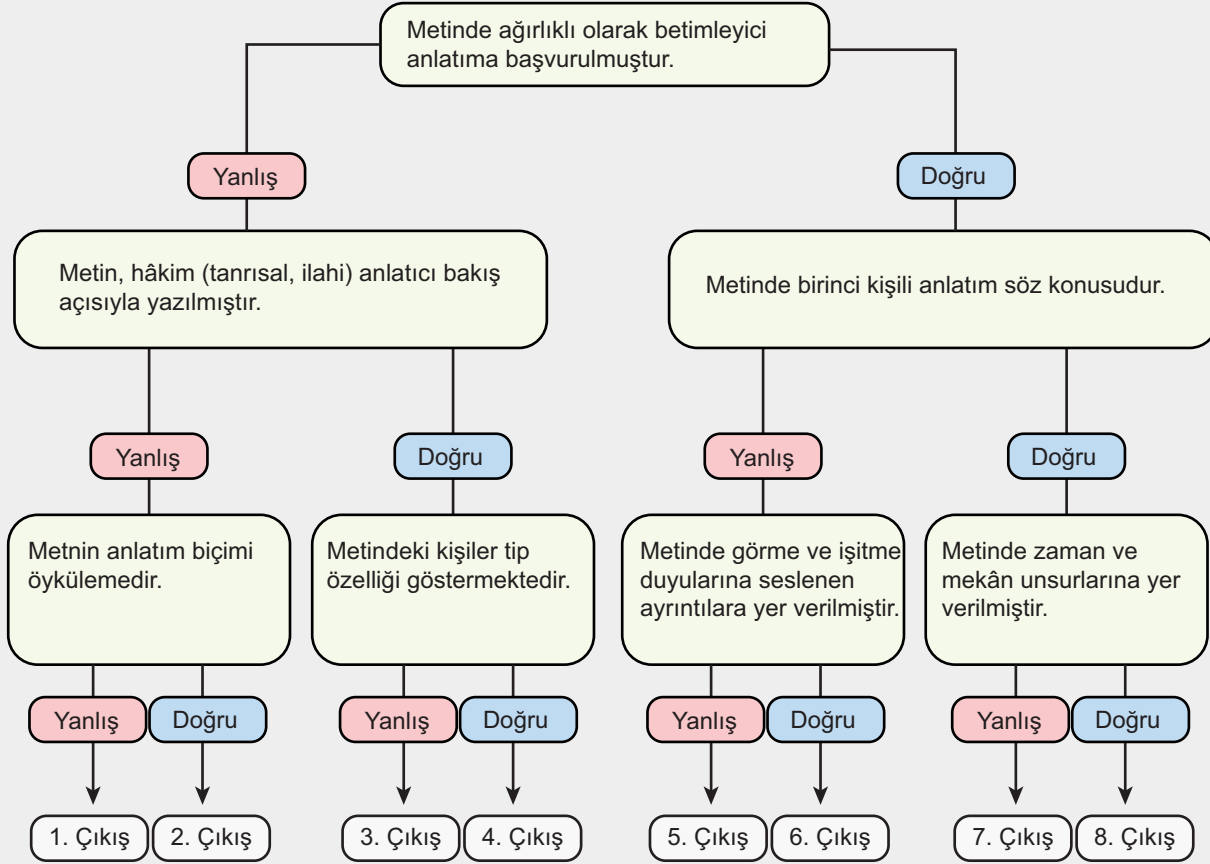
Uygulamalarımızı **Google Play** veya **App Store**'dan indirebilirsiniz.

Etkinlik

Aşağıda verilen tanılayıcı dallanmış ağaçtaki bilgilerden bazıları doğru, bazıları yanlıştır. İlk ifadeden başlayıp, cevap oklarını takip ederek doğru çıkışa ulaşınız.

Sokaktan araçların geçişi gittikçe sıklaşıyordu. Bir tren sesi duydu. Kısrakını çatlatıncaya dek sürerken neler geçiyordu kafasından kim bilir. O akşam mı ulaştı olanakların sonuncusuna? Ağabeyini öldü sanınca "Benim yüzümden!.." diye bağırdığına göre onun ölümünü düşünüyordu demek, kendini suçlu buluyordu. Evlenince üstüne titrer olmuş. Yengesinden kaçışı saygısına verilmiş, kimseler anlamamış. Belki yalnız Nebilanım seziyordu. Semra da mı bilmiyordu? Yemeklerde, at gezilerinde küçük kaynının kaçamak bakışlarını görmeyecek kadar tutkundu belki kocasına.

Doğru Çıkış: 3. Çıkış

1. Arkadaşlarımın çoğu gibi mektebe lalalarla, uşaklarla gitmedim. Ne yeni süslü elbiselerim ne su geçmez potinim ne sıcak paltom vardı. Daima diz kapaklarım yamalı, daima dirseklerim biraz dışarıya fırlamış gezdim. Hiç kimse mektebe giderken bin türlü sıkı tembihle beni öpmedi ne de akşamüstü yolumu dört gözle beklediler. Hatta eve ne kadar geç gelirsem etrafımdakiler o kadar rahattı. Bununla beraber mesuttum. Bütün bu şeylerin yokluğuna karşılık hayatı ve sokağı kazanmıştım. Mevsimler, insanlar, hayvanlar, eşya en munis, en değişik yüzleriyle benimdiler.

Bu parçanın kahramanıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Çevresindekiler tarafından dışlanmıştı.
B) Birtakım maddi olanaklardan yoksundur.
C) İnsanlara karşı öfke beslemektedir.
D) Çevresindekilerden ilgi ve sevgi görmemiştir.
E) İçinde bulunduğu durumdan hoşnuttur.

2. Yıldız Köşkü, şimdi, onu çok sıkıyordu. Burada bir cendereye girmiş gibi duyuyordu kendini. Yaşı ilerledikçe çevresindeki duvarlar hem daralmış hem de yükselmişti. Çengelköy kasrının çiçekli rüzgârlar esen aydınlık bahçelerinde saçlarını dağıtarak koşup oynarken ne mutluymuş! Doğa güzellikleri, hürriyetle, serbestlikle yan yanaydı. Babasının padişah olmasını o öyle istemişti ki şimdiyse buna budalalık gözüyle bakıyordu. Oysa bir padişahın sarayı, bir genç kız ya da kadın için bir hapishaneden başka bir şey değildi.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi ön plana çıkmaktadır?

- A) Mekân B) Kişiler C) Anlatıcı
D) Olay E) Zaman

3. Kır Abbas usta orakçıydı. Ama ustalık para etmiyordu kıracın ortasında. Göğsünü inceden bir çamur kaplamıştı. Sık sık dikelip bu çamuru kazıması gerekiyordu. Dikeliyor, elini kalçasına sokup küçük, kaplumbağa gözlerini kısarak aşağılara, Ankara'ya giden yola bakıyordu. Gelip geçen otoposları izliyordu. Ama çok dikelemiyordu. Karısı mız mız ediyor, oğlu kararıyordu. Belki gelini de kararıyordu. Gözünün kuyruğu ile baksa anlardı. Yüzde yüz kızıyorlardı.

Bu parçada;

- I. olay örgüsü,
II. mekân,
III. zaman,
IV. kişiler

unsurlarından hangileri belirgin değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) II ve IV
D) I, III ve IV E) II, III ve IV

4. • Müdürün, İlhan Bey'in kulağına eğilip bir şeyler söylemesi
• İlhan Bey'in yüzünün bir anda kül gibi olması
• İlhan Bey'in "Derse ara veriyoruz çocuklar." deyip iki karanlık adamın arasında sınıftan çıkması
• İlhan Bey'in iki karanlık adamın arasında sınıftan çıkması haberinin teneffüste bomba gibi patlaması

Bu yargılar romanın aşağıdaki yapı unsurlarından hangileri hakkında bilgi vermektedir?

- A) Şahıs kadrosu - Olay örgüsü
B) Zaman - Olay örgüsü
C) Mekân - Şahıs kadrosu
D) Zaman - Şahıs kadrosu
E) Olay örgüsü - Mekân

5. Gömüldüğünün üçüncü günüydü. Gece, bir türlü ısınamadığım yorganımın altında büzülüp uyumaya çalışırken birden, öldüğünü, toprağın derinlerine gömüldüğünü, artık bir daha dönmek üzere gittiğini, öyleyse bu evde ona ait ne varsa bir bir ayırıp atmayı, satmayı, yok etmeyi düşündüm. Mutfak rafında duran kırmızıbiber kavanozuna varana kadar her şeyi. Artık onu hatırlatan tek şey bile kalmamalıydı bu evde. Bunu düşünmemle birlikte fırladım kalktım yataktan. Dolabı açtım, içinde ne varsa yığdım odanın ortasına; sandığı devirdim, döktüm içindekileri. Duvardaki Saatli Maarif Takvimi'ni, küçük duvar saatini, camlı çerçeveli dua yazısını, ortadan yapıştırılmış kırık çini tabağı, işlemeli perdeyi, her şeyi yığdım ortaya. Elektrikler kesilmeden de attım kendimi yatağa, çektim yorganı başıma kadar.

Bu parçadaki kahramanı böyle davranmaya iten aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Önceki yaşantısından kalan anılardan kurtulmak
B) Hayatına girip onu üzenlerden intikam almak
C) Kaygı düzeyini artıran olaylardan uzak durmak
D) Başkalarına hesap vermek durumunda kalmamak
E) Kendini yeni hayatın getireceklerine hazırlamak

6. Bizim lokantanın bitişiğindeki apartmanda, eski paşalardan birinin kızı olduğunu söyleyen bir kadın oturuyordu: Naciye. Bu da ötekiler gibi dudakları boyalı ve ağız sigaralıydı. Fakat bu, ötekilerden daha güzel değilse bile gayet güzel Türkçe konuşurdu. Hemen ahbab olduk, bize hayatını anlattı: Vahdettin'in paşalarından birinin kızımıymış. Babası memleketten kaçmış, evvela Mısır'a gitmişler, sonra Şam'a geçmişler... Şam'da babası ölmüş. Annesi ve kardeşleriyle yapayalnız kalmış. Sonra bir sürü memleket dolaşmışlar, nihayet, malum hikâyeler... Lakin o bunu öyle saf, öyle samimi anlattı ki... Bir ara ağladı, az kalsın bizi de ağlatacaktı...

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Anlatıcı B) Betimleme C) Diyalog
D) Olay E) Özetleme

7. Tül örtüyü kaldırıyorum. Dışarıda elektrik direğinden sarkan solgun ışıkların, kesme taşlarla döşeli sokağa dökülüşünü görüyorum. Yeşil, yarım yamalak, el işinden bir ay, Güngörgilin tenekte damlı büyük evlerinin hemen üstünde.

Bu parçayla ilgili,

- I. İlahi anlatıcı bakış açısı söz konusudur.
II. Kişiler tip özelliği göstermektedir.
III. Sanatsal betimlemeler öne çıkmaktadır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

8. Hikâye ve romanda farklı düşünce ve yapıların anlaşmazlığıyla ortaya çıkan duruma "çatışma" denir.

Buna göre;

- I. Kiracımız olacak sırık gibi herif de sabah kahvaltılarıyla akşam yemeklerini bizimle yiyordu. Onu bu evden kovmam gerektiğini anladığımda iş işten geçmişti. Arsız adam, her görüşünde beni saygıyla selamlamaktan, her sözünü güya beni yücelten "beyefendi"lerle "dostum"larla süslemekten vazgeçmiyordu.
II. Hikâye ve romanda farklı düşünce ve yapıların anlaşmazlığıyla ortaya çıkan duruma "çatışma" denir.
III. Bir basketbol salonu kadar geniş, yüksek tavanlı bir salondu. Ortada dört büyük yuvarlak masa. Haliç'e ve bir yandan Boğaz'a bakan camların önünde bir örnek, dörder kişilik dikdörtgen küçük masalar.

metinlerinden hangileri çatışmaya örnektir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. • Gece ilerlemişti. Elektrik lambalarının parlattığı kaldırımında ağır ağır yürüyordu, birden durdu. Arkasındaki soğuk kepenge sırtını dayadı. Altları morarmış, şiş gözlerini yumruklarıyla ovalayıp çömeldi... Karşıda bir aşçı dükkânı vardı.

• Karanlık, yarı karanlık sokakları, harap arsaları yeni baştan geçip arkalardaki çok daha karanlık, çok daha berbat sokaklara daldılar. Semt sineması çoktan dağılmıştı. Karanlıkta beyaz beyaz ağaran sinema afişlerinin önünden yeni bir sokağa saptılar.

Bu parçalarda;

- I. bakış açısı,
II. anlatım biçimi,
III. anlatıcı

unsurlarından hangileri ortaktır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

10. Tozak köyü alçacık toprak evlerden kuruluydu. Avluları da toprakla, balçıkla çevriliydi. Değil yeşil ağaç, yeşil ot bile yoktu. Birer katlı evlerin odaları karanlık ve küçüktü. Ağıllar, ahırlar, samanlıklar, evlerden daha fazla yer tutuyordu. Sokaklar "kemre" doluydu. Kasnaklayıp sermişler ya da toparlayıp yığmışlardı.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Betimleyici anlatım B) Tartışmacı anlatım
C) Öyküleyici anlatım D) Kanıtlayıcı anlatım
E) Öğretici anlatım

11. Bırakın şu olmazı anneanneciğim. Olmazdan başka bir şey bilmiyor musunuz siz. Çıkın artık şu evden ne olur. Haydi benim canım anneanneciğim, bakın yalvarıyorum, haydi, ne olur, kırmayın beni, bırakın şu evi artık, çıkın işte, çıkın! Bir gün yıkılıverecek. Çıkın şu evden!

Bu parçanın kahramanı üzerinde hâkim olan duygu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yalnızlık B) Pişmanlık C) Üzüntü
D) Merak E) Kaygı

12. Kır Abbas gene tarladaydı. Torunu Haydar'la karısı Cennet'in arasındaydı. İki bükülüyor, bir dikiliyordu. Küçük, koç boynuzu orağı koluna takıp uzaklara, Babas, Kumartaş köylerinin ardındaki dağlara, Ankara yolundan bir aşağı bir yukarı geçen miniposlara, otoposlara bakıyor, düşünüyordu. Düşündükçe "Of ulaan!.. Of ulan!.." çekiyordu. İçinde bir yerler yanıyordu. Oğlu Yusuf, yan gözle bir anasına, bir babasına bakıyor, gene bir şey mi olacak, anlamaya çalışıyordu. Senem işine dalmıştı, kaynatısıyla ilgilenmiyordu.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi belirgin değildir?

- A) Anlatıcı B) Kişiler C) Mekân
D) Olay E) Zaman

13. **Aşağıdakilerden hangisi farklı bir anlatıcı bakış açısıyla kaleme alınmıştır?**

- A) Kapıdan çıkışı çok hoştu. Bir resim gibi uzun süre sakladım o görüntüyü kafamda. Şaşkındım. Umutluydum. Heyecanlıydım. İçimde ısınan bir yer vardı. Arkama yaslandım. Havaya üflediğim dumanların içinde onunla birlikteydim artık.
- B) Sokaklarda buldum kendimi. İlık bir geceydi. Nerelerdeydim, bilmiyorum, ama geçtiğim sokaklarda kimseler yoktu. Mutluluk buydu işte. Bir ara seksek oynar gibi tek ayaküstünde atlaya atlaya yürüdüm.
- C) Soluk soluğaydı. Kulağını demir kapıya yanaştırdı, dinledi. Hiçbir kıpırtı yoktu dışarıda. Ter içinde kalmıştı. Nicedir avuçlarında sıkıldığı yuvarlanmış kağıt parçacığının terden ıslanıp yumuşadığını bildi. Yavaşça doğrulup demir kapının ortasındaki dört köşe deliğe uzandı, baktı. Kimseler yoktu dışarıda.
- D) Parka gidip boş havuzun önündeki tahta sıralardan birine oturdum. Kimseler yoktu. Yakasını kaldırdığım paltoma gömülüp bir süre yakınımıdaki çıplak ağaçları, önümdeki boş havuzun dibinde birikmiş soğuk çamurları, çürümüş yaprakları, yerlerdeki dağınık çakılları gözledim. Gökyüzünden top top gri bulutlar geçiyordu.
- E) Birden sevdim bu evi. İçimde -genç güzel bir kadının eli değdikçe güzelleşen- küçük bir evin düzenli, içinde kadın da olan, taze havası uyandı birden. Hiç olmazsa sabahları odamdan çıkıp işime giderken ya da akşamüstleri işimden döndüğümde hoş bir hanımefendiye saygıyla, sevgiyle selam vermenin erişilmez, özlediğim tadını duyacaktım.

14. Dağlardan, yakın köylerden ak başörtülü kadınlar atlı, yaya, traktörlerle, otomobil, ciplerle yolları tozularak geliyorlar, avlu kapısından girer girmez, birden uzun çığlıklarını, tiz, salıveriyorlardı. Sonra, eski, büyük bir kilimin üstüne serilmiş döşekteki ölünün üstüne atılıyorlar, başlıyorlardı ağıda. Ağıda girmek, biraz da kendileri ağlamak, söylemek, çığırnak için kadınlar sıraya giriyorlardı. Ak başörtüler dalgalanıyordu çığlıklara uyararak. Sesleri ta uzaklara kadar gidiyor, Anavarza kayalıklarında uzun çığlıklar başkalaşarak daha incelişip boğuklaşarak sönüyordu.

Bu parçayla ilgili,

- I. Kişiler, hayatın olağan akışı içinde davranmıştır.
II. Farklı duylara seslenen ayrıntılara yer verilmiştir.
III. Kahraman anlatıcı bakış açısı kullanılmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

15. Yatağım çok kötü. İçindeki büyük katı topraklar yatağı yatılamaz kılıyor. Nöbetçiyi ayak seslerinden izliyorum; uzaklaşınca uzanıyorum, yaklaşınca kalkıyorum.

Bu parçanın anlatıcısı ve bakış açısı aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) 3. kişi - hâkim
 B) 1. kişi - kahraman
C) 1. kişi - gözlemci
D) 3. kişi - kahraman
E) 1. kişi - hâkim

16. Babam ne ve neciydi? Bilmiyorum. Gümüş topuzlu bastonu, sarı çantası, hasırlı kırmızı fesi, bilhassa bana bakarken mutlaka çatılan kalın kaşlarıyla o, benim için iri gövdeli bir korkudan ibaretti. Kalın kalın öksürerek gelirdi:

“Nerde o oğlan?”

Sanki yerimi bilmiyormuş...

“Dersine çalıştı mı bakayım? Ha?”

Çoğunlukla babaannem cevaplardı:

“Helbeet ... Gürül gürül çalıştı beybabası!”

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Betimleyici öğelere yer verilmiştir.
B) Diyalog tekniğinden yararlanılmıştır.
C) Öyküleyici anlatıma başvurulmuştur.
D) Kahraman anlatıcı bakış açısı söz konusudur.
 E) Mekân ve zaman öğeleri belirgindir.

17. Abdüsselâm Bey, yirmi otuz odalı konağında bütün bir aşiretle yaşayan, çok zengin, insan canlısı bir adamdı. Evinin hususiyeti bir girenin yahut içinde bir kere doğmak gafletini gösterenin bir daha dışarıya çıkamamasıydı. Beyaz kolalı gömlekleri içinde daima kibar, zarif, bu eski İstanbul efendisi böylece farkında olmadan konağına imparatorluğun her köşesinden gelme, damat, gelin, birkaç yenge ve enişte, sayısız adette çocuk, belki bir o kadar da kaynana kaynata, ihtiyar hala, teyze, genç yeğen, sekiz on halayık yığmıştı.

Bu parçadaki Abdüsselâm Bey aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilemez?

- A) Varlıklı B) Hümanist C) Nazik
 D) Öngörülü E) İnce

Cevap Anahtarı

1. C 2. A 3. B 4. A 5. A 6. C 7. C 8. A 9. E 10. A
11. E 12. E 13. C 14. C 15. B 16. E 17. D

Yazılı Sınav

1. Aşağıdaki boşlukları uygun sözcüklerle doldurunuz.

- 1) **Tip** , belli bir sınıfı ya da belli bir insan eğilimini temsil eden kişidir.
- 2) Hâkim (İlahi, Tanrısal) bakış açısında anlatım **üçüncü** kişinin ağzından yapılır.
- 3) Birinci kişili anlatımda “ **ben/biz** ”; üçüncü kişili anlatımda “ **o/onlar** ” özneleri kullanılır.
- 4) **Çevre** , romanlardaki kişilerin yaşadığı, olayların geçtiği yerdir.
- 5) **Kahraman** anlatıcı bakış açısında anlatıcı, romanın kahramanlarından biridir.
- 6) **Karakter** ; romanda olumlu, olumsuz yönleri ile verilen, kendine özgü bir nitelik sergileyen kişilerdir.

2. Aşağıdaki yargılar doğru ise yanına “D”, yanlış ise “Y” yazınız.

1) Romanın kurgusunu oluşturan dört temel unsur “yer, zaman, olaylar zinciri ve şahıs kadrosu”dur. **D**

2) Romanda şahıslar sadece belli yönleriyle dar kapsamlı olarak tanıtılır. **Y**

3) Romanda olayların geçtiği ve kişilerin yaşadığı yerler, çevre ve diğer mekânlar çok ayrıntılı şekilde verilmez. **Y**

4) Tipler “sevecen tip, alıngan tip, kıskanç tip, sosyal tip” gibi, bireysel olmaktan çok; başkalarında da bulunan ortak özellikler taşıyan ve bu özellikleri en belirgin şekilde temsil eden şahıs veya şahıs grubudur. **D**

5) Romanlar, temel bir olay etrafında gelişen ve iç içe geçmiş çok sayıda olaydan oluşur. **D**

6) Gözlemci anlatıcı bakış açısında anlatıcı her şeyi bilen konumundadır; kahramanların zihinlerinden geçenleri, duygularını, iç dünyalarını geçmişte yaşadıklarını, gelecekte olacakları onların en gizli bilgilerini bütün ayrıntılarıyla bilir. **Y**

3. Aşağıdaki parçalarda öne çıkan roman unsurlarını ayraç içindeki boşluğa yazınız.

1. Küçük bir avluya girdik. İki katlı küçük evin avluya bakan iki penceresi vardı. Üst kat geride kaldığı için görülmüyordu. Üç kerpiç duvarla çevrili küçük bir toprak avluydu işte. Bir tek ağaç bile yoktu.

mekân

2. Cumartesi günleri öğleden evvel saat on birde Kadıköy’den Köprü’ye hareket eden vapurun güvertesinde iki genç yan yana oturmuş konuşuyorlardı.

zaman

4. Uçurtmamızı hızla kırmızı uçurtmaya yaklaştırdı, birden asıldı ipe; bizimkinin kuyruğu Giritlilerin ipine takılmış, bu kez bizim uçurtmamız tepetaklak olmuştu havada.

olay

5. Ohhh! Ne güzeldi. Kumsal yine eski kumsaldı; sahipsiz, herkesin olan kumsal; kimsenin kimseden esirgemediği kumsal. Kumlarının kızgınlığını iliklerime kadar hissettiğim kumsal.

mekân

6. Yemeden içmeden kesilmişti. Fakülteden döner dönmez odasına kapanıyor, yanımıza pek az çıkıyordu. "Neyin var oğlum, hasta mısın, bir derdin mi var senin?" sorularına kaçamak karşılıklar veriyor, sarılıp öpüyordu yanaklarımdan

olay ve kişi

TAK
diye
anla,

TAK
TİK

TİK
diye
çöz,

— ■■■ —
ÖDEV FORMATINDA
32 FASİKÜL

— ■■■ —
YAZILIYA HAZIRLIK
SORULARI

— ■■■ —
DETAYLI ÖLÇMEYE UYGUN,
HÜCRELENDİRİLMİŞ,
PEKİŞTİRİCİ,
AÇIK UÇLU VE ÇOKTAN
SEÇMELİ SORULAR

— ↻ —
TAM OKUL
DESTEKLİ

— ■■■ —
TAM OKUL İLE DETAYLI
GERİ BİLDİRİM KARNESİ